

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. IX. De magno bono & vtilitate, quæ in exercitio cognitionis sui
reperiuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

oboriatur; sed iterum descende ad tui cognitionem, & nec ibi subsiste, ne animo cadas & diffidas, sed iterum ad diuinam cognitionem ascende, vt in illum fiduciam conicias. Semper tibi hac scala ascendendum & descendendum est.

S. Catharina
Senensis c. 67.
dialog.

Hac ratione isto exercitio utebatur Sancta Catharina Senensis, vt diuersis se diaboli tentationibus liberaret, quas illi diabolus adducebat, vt ipsa in dialogis refert, quod diabolus illam confusione tentaret, nitens illi persuadere, totam eius vitam fraudem fuisse: illa interim se leuabat, & exurgebat in Dei misericordia, cum humilitate dicens: Confiteor Creatori meo omnem meam vitam tenebras fuisse, ipsa vero me abdam in vulneribus Iesu Christi crucifixi, & ipse me sanguine abluit, & sic meae iniquitates confunduntur, & Creatore & Domino meo fruor. Lauabis me & super niuem dealbabor. Dum vero eam diabolus contraria tentatione per superbiam extollere volebat, & suggererebat, quod Deo grata esset, & non amplius ei opus esset se affligere nec amplius defectus suos deflere, illa se humiliabat, & diabolo respondebat: Hei misera mihi! Sanctus Ioannes Baptista nunquam peccauit, & fuit in matris utero sanctificatus, & tamen omni se austeritate & penitentia maceravit. Ego vero tanta peccata commisi, & illa nunquam defleui, nec cognoui, vt debui. Diabolus partim tantam humilitatem, partim tantam in Deo fiduciam non tolerans, illi ait: Maledicta sis tu cum illo, qui te hæc docuit, nescio qua posthac te parte aggredi; si enim te confusione deiicio, tu te Dei misericordia erigis, si te extollo, tu infernum vsque te per humilitatem deiicis, & vsque in infernum me persequeris, ideoque illam dimisit, nihil enim nisi damnum sibi referebat. Eodem & nobis modo hoc exercitio vtendum, & partim erimus pauidi & abstinentes, partim fortes & hilares: pauidi de nobis ipsis, & fortes & hilares in Deo. Hæc duæ illæ lectiones sunt, quas

Deus quotidie (vt Sanctus quidam testatur) electis suis dat, prior vt defectus suos posterior vt diuinam bonitatem perceptam habeant, quæ tanto amore illos prosequitur.

CAPVT IX.

De magno bono & vilitate, quæ in exercitio cognitionis sui reperitur.

VT maiori cum animo hoc nostri cognitionis exercitium attripiamus; vt sum fuit aliqua bona & vilitates inde oriundæ in medium adferre. Iam vnum expositum est, videlicet esse fundamentum & humilitatis radicem, & vnicum & necessarium medium ad eandem parandam & conseruandam. Rogatus quidam seniorum patrum, quæ ratione quis sibi humilitatem parare posset; respondit: Si quis tantummodo & non alterius mala consideret. Quicumque oculos ab alienis defectibus ad suos conuertit, penetrat & inquirat, sibi quam notissimus, veram talis humilitatem assequetur. Hoc solum sufficiebat, vt diligenter hoc exercitio vteremur, quandoquidem tantum nobis interest ad humilitatis virtutem nobis parandam.

Sancti tamen ulterius progrediuntur, & dicunt humilem sui cognitionem certioriam viam esse, ad Deum cognoscendum, quam omnium scientiarum maximum exercitium. Hæcque ratio est, quam S. Bernardus allegat, hæc enim omnium scientiarum & maxima & vtilissima, per hanc siquidem homo in Dei cognitionem peruenit. Hoc dicit S. Bonauentura demonstrari mysterio illo Euangelico, quo seruator noster in cæco nato operatus est, cui luto oculis imposito, visum corporalem dedit, quo se videret, & spirituale visum, quo Deum cognosceret & adoraret. Sic Dominus nos cæcos natos per nostri & Dei ignorantiam, illuminat, utrum, &

denati sumus, liniendo super oculos nostros, ut primum incipiamus nos ipsos agnoscere, deinde illuminatorem nostrum credendo proni adorare. Idem Sancta mater nostra Ecclesia nos docere nititur cerimonia illa, qua initio ieiunii quadragesimalis vitur, dicens: *Memento homo quia puluis es, & in puluerem reuerteris.* Ut homo se cognoscens & Deum cognoscat, & doleat se illum offendisse, & penitentiam de peccatis agat. Sic ut se videre & nosse, & hominē lutum & abiectionem suam considerare, medium sit, ut ad Dei cognitionem perueniatur. Et quo plus & exactius quis vilitatem suam cognoscit, tanto perfectius cognoscat magnitudinem & altitudinem Dei: *Opposita enim iuxta se posita magis elucescunt*, nam album nigro superpositum magis resplendet & cognoscitur. Homo ergo cum summa sit abiectione, Deus vero maxima altitudo, duo extrema contraria sunt. Vnde fit, ut dum quis se perfectius noscit, videns ex se nihil boni habere, prater nihil suum & peccata; magis apparet bonitas, misericordia & liberalitas diuina, quæ se tam demittit & abiicit, ut velit amare & tractare cum tanta abiectione, ut est nostra.

Hinc est, quod anima incendatur & multum inflammetur diuino amore, nam nunquam satis mirari potest, nec Deo gratias agere, quod quamuis homo tam miser & peruersus sit, tamen Deus illum tolerat, & tot beneficiis cumulet. Imo vix aliquando nos ipsos tolerare possumus, quandoque tanta sit Dei erga nos bonitas & misericordia, ut non solum nos toleret, sed & dicat: *Delicia mea esse cum filiis hominum.* Quid d' Domine in filiis hominum tibi inuentum ut dicas delicias tuas esse cum iis esse & conuersari? Hæc causa fuit cur tam frequens apud Sanctos hoc sui cognitionis fuerit exercitium, ut ad maiorem Dei cognitionem & diuinæ Maiestatis amorem venirent. Hoc exercitium & oratio Diuo Augustino visitata: *Deus semper idem, nouerim me, nouerim te.* Hæc oratio

Rodriguez exercit. pars 2.

illa fuit, qua Sanctus Franciscus noctes dieisque transigebat: *Quis tu? Quis ego?* Hac Sancti ad altissimam Dei cognitionem perueniunt: hæc certissima & omnium securissima via ad hoc est, & quæ altius & profundius in tui cognitionem deueneris, tanto magis ascendes & cresces in Dei ipsius bonitatis & infinitæ misericordiæ cognitione, quantoque plus ascenderis & creueris in Dei cognitione tanto plus descendes & crescis in tui cognitione. Lumen enim cælestis abscoudita manifestat, & animam etiam illa erubescere cogit, quæ oculis mundi optima videntur. Dicit Sanctus Bonauentura, sicut radiis solaribus domum intrantibus statim apparent atomi; sic & cor radiis gratia illustratum etiam minima videt: ideoque malum & imperfectum iudicat, quod alter tanta luce non illustratus optimum esse ducit. Hoc causæ est cur Sancti tam sint humiles, & se tam parui faciant, & quo sanctiores, tanto se minoris faciant. Quo enim maiori luce illustrati sunt, & maiorem Dei cognitionem habent; tanto perfectius se cognoscunt, & sciunt se ex sua messe nisi nihilum & peccata habere. Et quam exacte se cognoscant, & multos in se defectus videant, tamen semper putant alios & plures esse, quos non vident, & minorem eorum partem sibi notam esse, & illa eorum de se opinio est. Ut enim credant Deum meliorem esse, quam ipsi nosse queant, sic & credant se peiores esse, quam ipsi adsequi possint. Ut enim quantumcumque Deum cognoscamus & intelligamus, eum comprehendere non possumus, sed semper in eo aliud ac aliud restat intelligendum & cognoscendum: sic etiam quantumlibet nos noscamus, & contemnamus & humiliemus, tamen ad fundum miseriarum nostrarum nunquam perungere possumus. Hocque non hyperbole, sed ipsissima veritas est: ut enim homo ex se nil nisi nihilum & peccata habet, quis tantum se humiliare & abiicere poterit, quam duo hæc requirunt.

Bonauentura.

Deligit minima queque animi errata.

Paris nauſea.

De Sancta quadam legitur, quod petito à Deo lumine, vt se posset nosse, tantam in se foeditatem & miseriam viderit, vt ei intolerabilis esset, & Deum rogauerit, dicens: Domine non tantam cognitionem da, alioqui animo cadam. Refert Pater magister Auila, se personam nosse, quae saepius Deum rogabat, vt sibi aperiret, qualis esset. Aperuit illi paululum Deus oculos, quod magno ipsi stetit, tam enim se foedam & abominabilem cognouit, vt magna voce exclamaret: Aufer Domine tua misericordia ex oculis meis speculum hoc, non diutius formam meam intueri queo.

*M. Auila traet. 5. de S. Spiritu. pag. 104.**& sui odium.*

Hinc etiam nascitur in Sanctis sanctum illud sui odium & horror, de quo supra dictum est quo enim perfectius inmensam Dei bonitatem noscunt & cum amant, tanto se oderunt, vt aduersarios & inimicos Dei, secundum quod dicit Iob. *Quare me posuisti contrarium tibi, & factus sum mihi metipsum grauis!* Vident sibi inesse omnium malorum radicem, propriam videlicet voluntatem & sensualitatem, ex qua omne peccatum emanat, haecque cognitione contra se ipsos insurgunt, & se oderunt. Num tibi aequum videtur illum odisse, qui te fecit deserere & mutare tantum bonum: quale Deus est, vt parua & breui voluptate & delectatione fruereris? Nonne tibi fas videtur eum odio habere, qui te fecit eternam gloriam amittere, & infernum in aeternum mereri? Qui tibi tanti mali causa fuit, & adhuc est? Nunquid tibi omni odio dignus videtur? Hic tu ipse es, aduersarius & hostis Dei, aduersarius & hostis proprii boni, & salutis tuae.

*Traet. I. c. 4.**Iob. 7. 10.*

CAPVT X.

Sui cognitionem non pusillanimitatis sed potius fortitudinis & vigoris causam esse.

ALIVD magnum in hoc sui cognitionis exercitio bonum inuenire est,

quod non solum non pusillanimitatis & pauoris causa est, vt forsitan aliquibus videri possit, sed potius magnum animum & fortitudinem ad bonum dat. Ratio huius haec est, dum quis se noscit, videt in se nihil cui inniti possit, & sibi diffidens, tantam in Deo fiduciam ponit, in quo se fortem & potentem ad omnia reperit. Hinc euenit, vt eiusmodi magna possint tentare & aggredi, & ea ad optatum finem perducere, vt enim totum Deo, sibi vero nihil adscribit, Deus negotium maximum applicat, & suum facit, & in seonus suscipit, & tunc per instrumenta & media debilia exequi vult ille mira & magna. *Ve ostenderet diuitias gloriae suae in vasa misericordiae, quae preparauit in gloriam.*

In debilibus vasis reponere solitus est fortitudinis suae thesaurus, vt tanto magis gloria eius elucescat. Id ipsum est, quod Deus Sancto Paulo dixit, quando tentationibus quasi obrutus clamabat petens ab ipsis liberari, cui Deus respondit: *Sufficit tibi gratia mea: non virtus in infirmitate perficitur.* Corinthiorum 12. versiculo 9. quo enim tentationes vehementiores & infirmitas maior, tanto magis splendet Dei virtus, & se perfectiorem & fortiorem exhibet vt enim medicus amplio rem feret honorem, quo vehementior est morbus & maius agrotantis periculum; sic & quo maior est in nobis infirmitas, tanto maiorem honorem brachium Dei impendit consequitur.

Sic hunc locum exponunt Sanctus Augustinus & Ambrosius. Hinc ergo quando quis se nouit & sibi diffidit, diuina Maiestas auxilio adcurrit & lauat: contra vero, dum quis sibi, suis mediis & diligentis fidit, a Deo deseritur. Hanc dicit Sanctus Basiliius causam esse, quod saepius festis solemnioribus, dum volumus & cogitamus plus orationi & deuotioni vacare, minus id fiat, quod nostris mediis diligentibus & preparationibus nimium fidamus. Alias vero, dum id minus cogitamus, in magnis dulcedinis benedictionibus praecuriamur, vt intelligamus Dei esse